

(המשך מעמוד 21)

לכל אדם אחר. בקושי, לפעמים, שניים-יחצי חברים.

אני גם לא יודע בדיוק מה זה חבר. חברי מאוד, וחברים-לשולחן, חברים-לשתייה, חברים-לשיחה ולהתלוצצות, להליכה לתיאטרון או לפאב, זה לא חסר לי. מכרים — הרבה. אבל חברים — הלוואי והייתי מבין בדיוק את ההגדרה של חברים.

אם חבר זה כזה שאתה יכול לסמוך עליו בעת צרה, "A FRIEND IN NEED IS A FRIEND INDEED", בוודאי שיש כמה חברים כאלה, בודאי שאני גם חבר טוב של כמה מאותם חברים שלי. אנשים שמעשירים את העולם שלי ועושים לי מורכב יותר ויפה יותר. בעצם קיומם, בעצם זה, בעצם מה שהם עושים הם מעשירים את עולמי. בודאי שלמענם אני מוכן לעשות הרבה יותר מאשר לאנשים שלא מסיפים שום דבר לוי. שאני אריש לקיומם. זאת אומרת, הם כלום, הם כאילו לא קיימים. מבחינתי האישית. זכותם לחיות את החיים הכי יפים שלהם, אבל אין לי שום דבר משותף עם הרבה אנשים.

חיים קינן: איך אתה מסתדר עם הברידות?

דן בן-אמוץ: אני חושב שטוב מאוד. זה לקח לי הרבה זמן. זאת אומרת, לקח לי הרבה שנים ללמוד לחיות חיים ריבוניים. לקרא לזה. בלתי-לויים. ואז, כשאתה לבר, זו חגיגה גדולה מאוד כשאתה שובר את ה"לבר" הזה, עם מישהו שטוב לך איתו, לשעה קלה, ליום, ליומיים, לשבוע.

אבל לחיות כפחד מתמיד מפני הברידות — זה דבר נורא. זאת אומרת, מיסכנים אותם אנשים שלא יכולים לחיות לבר. אתה בא לבר, ואתה יוצא מהסיפור הזה לבר. אז אתה צריך ללמוד גם לחיות לבר. ויש מספיק פיתויים. יש ספרים, יש טלוויזיה, יש סרטים, מוסיקה. קל מאוד להימלט, בעיקר אל ספרים קל להימלט מעצמך או מהכל.

חיים קינן: ואתה קורא הרבה? **דן בן-אמוץ:** אני קורא.

חיים קינן: יוסל ברגר צוטט פעם כמי שאמר "אני לא מחזיק מהמוות". ואתה?

דן בן-אמוץ: אני מזלזל בו, אני עושה לו את המוות. אני עושה למוות את המוות. בהנחה פולקלוריסטית שהמוות, מלאך המוות, לא אוהב שעושים צחוק ממנו. הוא נורא רגיש לעניין הזה, הוא לא ייכנס לבית שבו מזלזלים בו ועושים ממנו צחוק. אבל כבית שמפחדים ממנו — זאת ההנחה הגדולה שלו. להיכנס לעושות את המוות לאנשים. יש מין ספר פולקלוריסטי כזה, נרמה לי. אבל לא, אני חי בשלום עם המוות.

(מושמע וקצת מהמערכון של דן בן-אמוץ המספיד את עצמו, כביצוע דן בן-אמוץ עצמו) אוה דן? דן? דן? דן? איך הלך מאיתנו בלי אזהרה מוקדמת? איך הלך מאיתנו דן בלי אזהרה מוקדמת? נפלה כותרת ראשונה, נפלה מת זה, מת באופן דחוף. איך, יא אללה, נפלה גיבורים באמצע הסעודה? רק אתמול, וואללה, רק אתמול אכלתי איתו ליד שולחן אחר. אני פה הוא עם — ועכשיו תראו, אני פה והוא עם.

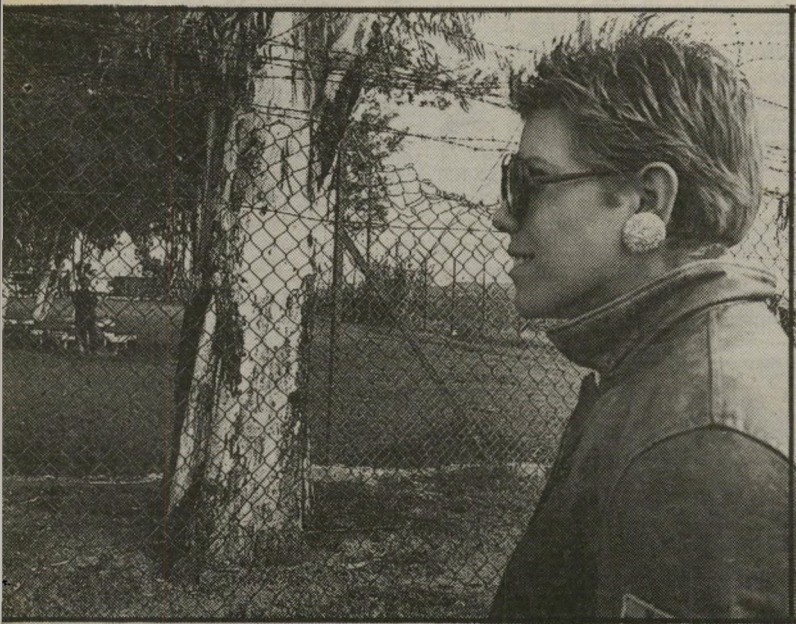
"וואללה, יא ערס, באמצע האוכל הולכים! ואל תחשבו, דווקא אכל יפה. אכל אכל נפל, נפל הלך, הלך לא שילם. אין דבר שילמתי אני, שיהיה לו לבריאות. מסכין, בחיי, נפל כשעת מילוי הפקידו. ולא היתה לו אף פעם מחלת הנפילה בתפקידו. פעם ראשונה נפל באמת.

אוה, יה דן? דן? דן? דן? ינעם לך עפרך, חביבי. אתה מסוגל לאכול הכל, אתה."

חיים קינן: יש לך עוד כוח לשמוע את זה, דן?

דן בן-אמוץ: תשמע, אני לא שומע את זה אף-פעם. עכשיו אתה מעמיד אותי במצב שאני שומע את זה, ואני נהנה מאוד. זה נהמר, זה יופי. אני באמת מקווה שביום ה-30 למותי ישמיעו את זה. זה יופי, אין דבר יותר יפה

המוני התומכים שהתכנסו מול השער

השוטרים צעקו על ג'ודי ניר-מוזס, מבעלות ידיעות אחרונות, כאשר ניגשה בפעם השלישית אל הגדר כדי לנומף ולהפריח נשיקות באוויר לאיבי, שישב על ספסל בחברת ארבעה מבקרים שהורשו להיכנס: הפסיכיאטר ריצ'רד קורנהאוזר, קובי אושרת וחברתו והפידסומאי ראובן וימר.

אלפים מכל הארץ באו בשבת להמגנת-אדה, הגדולה ביותר עד כה. בלטו בין הבאים שלושה אוטובוסים מנגבה ורכבים מקיבוצים אחרים של השומר-הצעיר. הכוונה היתה להקיף את הכלא בשרשרת של אנשים המחזיקים איש בידי רעהו, אך שילטונות הכלא אסרו זאת.

הכלב נכנע אחד מכלבי-הכלא, המקיפים את המקום כולו כשהם רצים בין שתי גדרות, נסוג בשקט למלונתו כשניגשה גילה אלמגור לגדר. בדרכ-כלל מקימים הכלבים האלה המולה נוראה כאשר מתקרב אדם לגדר. הם כנראה קיבלו הוראה לשתוק הפעם, התלוצץ אחד הבאים הקבועים.

מאשר אנשים שנזכרים כמישהו בחיור, כצ' חוק, במקום לעשות פזוזה, אומרים — אחת! מיסכן איננו.

חיים קינן: אני מבטיח לך, שאם אני עוד אהיה ברדיו, ואם אני עוד אהיה... **דן בן-אמוץ:** כן. תזכור!

חיים קינן: ואם אני עוד אהיה ביום ה-30 שלך, אני אשמיע את זה.

דן בן-אמוץ: מאה אחו, על-אכיפק.

בעצם, חיים, אני כבר זמרמה משתעשע ברעיון להזמין איזה 10 חברים שאני גם אוהב וגם מעריך את כתיבתם, להזמין אצלם הספרים, שיכתבו לי עכשיו הספר. אני רוצה לשמוע עכשיו את האמת עלי. מה ייצא לי מזה שהם יכתבו בעיתון או באיזשהו מקום כמה דברים עלי כשאני אלך? אני רוצה, לפני שאני הולך, אני רוצה לקרוא את ההספרים. ואז בא לי רעיון יוצא-מד-הכלל: מדוע לא להוציא ספר של ההספרים האלה, ועם איורים, וכך הלאה. ולי יהיו הערות מתחת לכל הספר, יהיה לי מה להגיד. נמכור את הספר הזה, והתמלוגים מהספר ילכו לסעודות מפוארות של המספידים. זה דבר יוצא-מד-הכלל.

ובדרך הנה, עברתי פה אצלכם כחצר, עבר טומי לפיד. או סיפרתי לו את זה ואמרת, טומי, נראה מה אתה היית אומר, לוא הייתי נפטר מחר, הולך מחר, מה היית אומר עלי? וסחבתי אותו הנה.

יש לי שאלה נורא פשוטה, טומי, זה מעסיק אותי כזמן האחרון. אילו הייתי נעלם מחר, ואת אמרת הולך לעולמי, מצטרף, הופך לז'ול, מה היית, מה היה לך להגיד עלי? ועכשיו נרמה לי, אתה יכול להרשות לעצמך להגיד את האמת. אחרי שאני לא אהיה פה, אתה בטח תעשה את הפויילע-שטיק שכולם יעשו, ותגיד לא בדיוק מה שאתה חושב.

טומי לפיד: יש תיקווה לראגה, או שאתה סתם מרבר?

דן בן-אמוץ: זה בטוח, כל הזמן יש תיקווה לראגה.

טומי לפיד: או אם יש תיקווה לראגה, אז אני לא מכובז מילים לריק.

הספרך, אם יבקשו מאיש כמוני להספיד אותך, יתחיל בכך, שדן בן-אמוץ ייצג את כל מה שאני לא אוהב בחיים. מלבד את דן בן-אמוץ, שאותו אני אוהב בחיים.

אבל מעבר לאימרה שנוגה זו, אני גם אוכל להתייחס אליך ברצינות.

אני, קודם כל, חושב, שאתה, בהתנהגותך הפרועה והאנפן-טיובלית והאנרכיסטית, מטשטש את העובדה שאתה סופר מצויין בתחום שבו אני מתעניין, של כתיבה המוריסטית-סאטירית, אתה ודאי אחד הטובים בתולדות המדינה. אתה גם...

דן בן-אמוץ: אתה שם לב שאני לא מפריע לך?

טומי לפיד: לא, לא, אתה גם צבע בחיי ההכרה הישראלית, הרמות הפרסונלית, האי-שיות שבלעדיה...

ועכשיו זה ההספר — ואתה יודע שבהספר מגזימים קצת, אבל אומרים איוז אמת גם. אני חושב שבלעדיך החיים בארץ הזו היו פחות מעניינים, ופחות ציבעוניים, ופחות משעשעים. ובלי ילקוט-הזכבים, הפולקלור הישראלי לא היה משהו. ומכל הסיבות הללו, אני נורא מצטער, דן, שהלכת לעולמך.

דן בן-אמוץ: איי, זה יוצא מן הכלל, טומי, עכשיו עוד הפעם, את כל זה, ולאט-לאט. תודה רבה טומי, באמת. בקרוב אצלך.

טומי לפיד: הוא מוכרח! גם מן הקבר הוא רוצה את המילה האחרונה!

דן בן-אמוץ: כן, להתראות טומי, תודה.

(המשך מערכון ההספר, המבוצע על-ידי דן בן-אמוץ עצמו)

"שלום חביבי, שלום, תנוח בשלום. להוריד את הארון, לסגור את המגירה. לכסות, לכי. סתם. תעבוד שם, יא יענקל, זה לא בית-יקרות של הסתדרות. תכסה, תכסה אינעו רינתק, אוך אוך אוך אוך אוך, השם נתן השם לקת, ברוך השם אני גמרת".

חיים קינן: גם אני גמרת. דן בן-אמוץ, תודה רבה מאוד לך.

(ראיין וערך: חיים קינן. הפיקה: רחל הרמתי.)